

Maailma

Ummat

Vanhan Rautalammin

Korhost

6. vuosik 1998

Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry

Sukuneuvosto

Puheenjohtaja: Aarne Korhonen
Tervaharju, 77700 Rautalampi
Puh. 017-536017

Varapuheenjohtaja: Ilkka Korhonen
Porintie 2 H. 103, 00350 Helsinki
Puh. 09-5061275

Sihteeri: Ritva Tikkanen
Asematie 14, 71800 Siilinjärvi
Puh. 017-4621217

Rahastohoitaja: Markus Korhonen
Ukkola, 72330 Tiitilänkylä
Puh. 017-648840

Jäsenet: Armas Korhonen
Oitintie 8, 41370 Kuusa
014-838425

Hannu Korhonen
Kelotie 3, 16300 Orimattila
Puh. 03-7772777

Aili Manninen
Pietilanniemi 346, 44330 Hytölä
Puh. 014-552589

Wanha Tuomas

Julkaisija: Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry
Osoite: Asematie 14, 71800 Siilinjärvi
Toimitus: Hannu Korhonen Orimattilasta, Ritva Tikkanen Siilinjärveltä
ja Ulla Korhonen Kurkimäestä
Toimitus ja taitto: Hannu Korhonen
Painotyö: Yliopistopaino, Helsinki

Sukumme jäsenille

Vuosi on jälleen vaihtunut. toivotan sukuseuramme puolesta ja omasta puolestani kaikille suvun jäsenille onnea ja parhaista menestyksistä alkaneelle uudelle vuodelle. Tämä onkin taas sukuseuramme sukukokousvuosi, jota sukuneuvosto on valmistellut yhdessä järjestelytoimikunnan kanssa. Toivon mukaan kokoonnumme Hankasalmella heinäkuun 11. ja 12. päivänä. Toivon sukuseuramme puolesta ja omasta puolestani, että kaikki sukuseuramme jäsenet näemme siellä toisemme.

Sukuseuramme puheenjohtaja Hannes Korhonen siirtyi ajanrajan toiselle puolelle 11. päivänä heinäkuuta 1997. Hanneksen 75-vuotissyntymäpäivä 28.7. muuttui hautajaispäiväksi 26.7. Tämä on asia, jota me ihmiset emme voi päättää. Mutta suvun jäsenet aina lisääntyvät, vaikka me vanhat siirrymme pois, niin nuoret jatkavat. Tämä on Jumalan säätämä elämänlaki.

Sukuneuvosto kokoontui 28.9.97 Jaakko Halmemiehen kotona Niemisjärvellä. Aluksi oli hiljainen hetki Hannes Korhosen muistolle. Tärkein asia oli sukukokouksen

sukuneuvosto kokoontui 14.2.98 Armas Korhosen kotona Laukaan Kuusaassa.

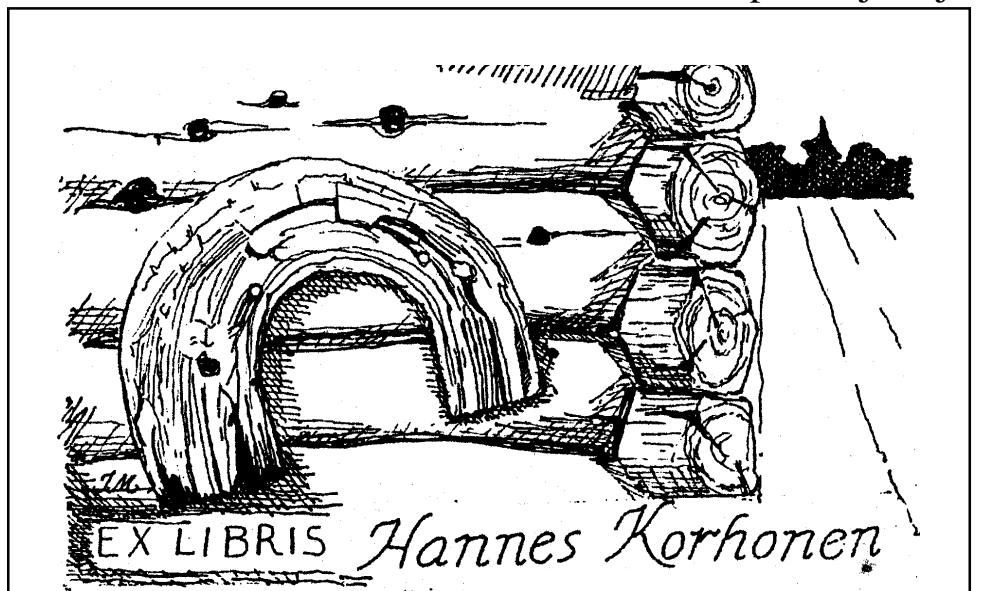
Suvun asiakirjoihin liittyviin ja yksityisten henkilöiden sukututkimuskyselyihin vastaa Ilkka Korhonen. Porintie 2 H 103, 00350 Helsinki. Vihta-Paavon runokirjan uuden painoksen julkaisemistyössä sukuneuvostoa edustaa Hannu Korhonen.

Tässäpä näitä tärkeimpiä asioita. Toivon hyvää kevättä kaikille. Nähdään Hankasalmella.

Sukuneuvoston puolesta
Aarne Korhonen
sukuneuvoston puheenjohtaja

järjestely-
h o i t a a
asiat, joita
järjestely-
toimikunta. Toisen kerran

Tulevaisuuden työtä sukupolvelta toiselle

**”Kaikki he kuitenkin mukana ovat, nekin, joiden tomu on uupunut vaeltamaan.”
(Uuno Kailas)**

Matka itsenäisen Suomen alkuvuosilta 1990-luvulle on ollut monelle suomalaiselle vaikea ja vaativa taival. Hannes oli yksi niistä, jotka saivat kasvaa viimeiset senttimetrinsä juoksuhaudoissa ja punnita tulevaisuuttaan sotasairaaloissa. Sodan kipeä perintö on sukupolven mittainen.

Ensimmäiset rauhan vuosikymmenet olivat niin perheiden kuin yhteiskunnankin kannalta jälleenrakennusaikaa. Kehityksen vauhti ja työtahti oli kova ja toi mukanaan myös voimien ylärajoille ulottuvia tehtäviä. Mutta työn arvostus, suunnittelu ja tavoitteet kasvattivat elämisen tahtoa ja -uskoa ja selkiyttivät elämän arvojärjestyksiä: suuren ja pienen, olennaisen ja epäolennaisen erottamista. Näiden vuosien muistoista kohoaa esiin elämäntehtävänsä kanssa vakaasti kamppaileva mies.

Vuosien kuluessa – nopean talouskehityksen, muuttoaaltojen ja ajattelun muotivirtausten paineessa – lujittui hänen näkemyksensä kotiseudun menneisyyden ja entispolvien työn tuntemisen merkityksestä. Tieto siitä, miten sukupolvien vaiheet ovat niveltyneet historian kulkuun ja miten ihmiset eri aikoina omien mahdolluuksiensa mukaan ovat elämäänsä rakentaneet, on yksityisen

ihmisen ja yhteisön elämää ylläpitävä voima. Vain perinteen tuntemisen kautta voi ymmärtää nykyisyyttä ja luoda uutta.

Kotiseudun maisemat ovat historian näyttämö; kodit, pihapiirit ja pellot maa-seudun miesten ja naisten työn dokumentteja. Vanhat asiakirjat kohottavat näkyviin heidän elämänsä kipeitä ja onnellisia hetkiä, vanhoissa esineissä elää heidän arkipäivänsä.

Kotiseututyö eri muodoissaan näytti tarjoavan mahdollisuuksia yhdistää samoin ajattelevia ohjaamaan kehitystä paikalliskulttuurin ja oman elinympäristön arvostamiseen.

Ihmisten yhteisyyden kokemus, jota oli syvästi koettu aseveljien parissa, tuli näinä vuosina tärkeäksi ja säilyi loppuun saakka hiljaisena voimälähteenä: ystävät, jotka olivat antaneet tukeaan puolikuntoisena siviiliin palanneelle nuorelle miehelle; hyvä elämäkumppani; pitäjäläiset, joiden tuki teki kotiseututyön mahdolliseksi; tutustuminen viljelijäperheisiin maatalouslautakunnan tehtävissä pitäjillä, painuivat rikkaina muistoina mieleen.

Vuosien varrella kypsä ajatus kotitilan ja lähisuvun vaiheiden kokoamisesta kirjaksi. Kirjoittaminen oli ollut aina läheinen harrastus, ja aineistoa oli: asiakirjoja, muistitietoa ja monen vuosikymmenen ajalta tarkat muistiinpanot. Vuosia

kestänyt työ oli tekijälleen syvälinen, mutta myös voimia kysyvä kokemus. Työpäivien jälkeen olisi pitänyt riittää aikaa ja voimia keskittymistä vaativaan työskentelyyn, eikä sukupolvien vaiheiden, kokemusten ja koettelemusten myötäeläminenkään ollut aina kevyttä. Työ valmistui eläkevuosina. Voimat olivat jo vähenneet, mutta vihdoin oli enemmän aikaa.

Kirja merkitsi meille läheisille arvokasta lahjaa. Jälkipolville se valottaa erään kodin ja perheen historiaa neljän miespolven ajalta, taustana suuret yhteiskunnan muutokset ja niiden tuomat paineet.

Tienhaaran Hannes on poissa

Heinäkuisena aamuna 11.7.1997 laski Tienhaaran pihapiirissä sini-vaalkoinen lippu puolisalkoon viestittämään surusanomaa. Uurastaja oli uupunut; Hannes Korhonen kyntänyt vakonsa päätökseen. Oli tullut aika jättää puoliso ja tutut tilukset.

Hanneksen parhaat nuoruusvuodet osuivat sota-aikaan. Rintamalla saatu vamma vaivasi häntä koko lopun elämän ajan. Tästä huolimatta hän innolla, tarmokkaasti ja taitavasti kehitti ja viljeli kotitilaansa luoden siitä puolisonsa Elvin kanssa mallikelpoisen ja tuottavan pientilan.

Maatalouden harjoittamisen ohella Hannes osallistui mittavalla ja esimerkiksi tavalla yhteiskunnallisten asioiden hoitamiseen ollen muun muassa kunnan- ja kirkkovaltuuston jäsen sekä

Uskon, että Hanneksen, seuramme pitkäaikaisen puheenjohtajan, viestissä vuodelle 1998 olisi ollut harras toivomus siitä, että sukuun ja kotiseutuun liittyvä tietous antaisi monelle meistä voimia arkipäivään ja innostaisi kutakin taipumustensa mukaiseen toimintaan.

Sukuseurojen työssä ei näet ole tärkeää vain sukuluetteloiden laatiminen ja suvun alkuperän tutkiminen. Suvun historia koostuu elämäntarinoista, perheiden ja kotien vaiheista. Jokainen niistä on ainutkertainen, tallentamisen, muistelemisen ja tutkimisen arvoinen. – Se on tulevaisuuden työtä, viestikapulan viemistä ihmiseltä toiselle, sukupolvelta toiselle.

Sirkka Makkonen

maatalouslautakunnan pitkäaikainen puheenjohtaja.

Myös järjestö- ja harrastustoiminnassa hän oli aktiivinen. Heti sotien jälkeen Hannes toimi Etelä-Vesannon Nuorisoseuran puheenjohtajana. Hän oli Vesannon kotiseutuyhdistyksen perustajajäsen ja toimi pitkään myös yhdistyksen puheenjohtajana.

Hänen ansiostaan kuntaamme saatiin torpparimuseo. Myös Vesannon Joulun julkaisemisessa ja Vesanto-viikon kehittämisessä Hannes oli mukana. Vesannon sotainvalidien puheenjohtajana hän toimi pitkään ja ansiokkaasti.

Perinteen tutkiminen ja keruu sekä sukututkimus olivat varsinkin eläkevuosina hänen tärkeitä harrastuksiaan. Sukuseuramme toimintaan Hannes osallistui aktiivisesti niin sukututkijana kuin Vanhan Rautalammin Korhosten pitkäaikaisena puheenjohtajanakin.

Sukuseuran perustajan, filosofian maisteri Kalle Korhosen kuoltua toiminta hiipui, kunnes 1981 järjestettiin Hanneksen toimesta sukukokous Vesannolla. Seuran kotipaikaksi sovittiin Helsingin kauden jälkeen Vesanto, ja sukuneuvosto valitsi Hanneksen puheenjohtajakseen. Tätä tehtävää hän hoiti poismenoonsa saakka.

Sukututkimusta Hannes harjoitti aktiivisesti niin omansa kuin muidenkin sukuhaarojen osalta sekä avusti muita sukunsa tutkijoita. Esimerkiksi esisästään PaaVo Korhosesta eli Vihta-Paavosta hän kokosi mittavan aineiston.

Tarmokkaan puheenjohtajan kuole-

ma haastaa meidät jatkamaan sitä työtä, jota hän ja muut edesmenneet sukumme jäsenet ovat tehneet. Toivotavasti se aktivoi meitä – ja erityisesti seuran nuoria jäseniä – jatkamaan heidän arvokasta työtään sukuselvitysten parissa. Mistä löytyy seuralle jälleen se ”isähahmo”, mitä Kalle ja Hannes Korhonen olivat?

Hanneksella oli kykyä ja tahtoa kirjata ajatuksensa ja laaja tietonsa paperille. Niin Vesannon Joulussa kuin muissakin julkaisuissa nähtiin usein hänen kirjoituksiaan. Omakustanteisena hän julkaisi Tienhaaran tilan vaiheet -nimisen teoksen. Vesannon koululaitokselle hän kirjoitti oppikirjaksi Vesanto kivikaudesta nykypäivään -teoksen, jonka Harvardin yliopistokin pyysi kokoelmiinsa Yhdysvaltoihin. Kirjallisten ansioiden palkkioksi hänet kutsuttiin Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran jäseneksi.

Elvi-puolison raskaaksi tehtäväksi jäi valmistella Hanneksen viimeistä matkaa 26.7. Yhdessä he olivat suunnitelleet viettävänsä Hanneksen 75-vuotispivää läheisten ja aseveljien kanssa 28.7. Kotikin oli jo juhlaan valmisteltu.

Kotikunnassaan ja ennen muuta kotikylällään Hannes tunnettiin arvostetuna persoonana ja auttavaisena ihmisenä, jonka elämäntyö kelpaa esimerkiksi nuoremmille, Meidän naapureiden mieliin hänen poismenonsa jättää suuren tyhjän tilan.

Arvostuksella ja kaivaten

Markus-naapuri

Kerkonjoensuun

Ilkka Korhonen, Helsinki

Kerkonjoensuun kantatila säilyi Korhosten hallussa 1700-luvun alkuun saakka. **Olli Paavonpoika Korhonen** (IV sukupolvi Tuomaasta laskien) mainitaan henkikirjoissa yllättävän pitkään, vuoteen 1676 saakka, jolloin hän lie-nee ylittänyt jo 70:n ikävuotensa. Ollin ja hänen vaimonsa Anna Pekan-tyttären lapsia (VI) ovat ainakin:

<i>Paavo</i>	ks. jäljempänä
<i>Marketta</i>	pso Heikki, muuttivat Pieksämäelle 1667
<i>Pekka</i>	mainitaan kotitalossa 1667–69, kuoli Rautalam- milla huhtikuussa 1697
<i>Anna</i>	mainitaan kotitalossa 1667–70, asui siellä vielä 1700-luvun alussa
<i>Olli</i>	s. n. 1642, ks. jäljempänä
<i>Kaisa</i>	s. n. 1644, k. 1710, psö Pekka Ristonp. Sorri, Kerkonjoensuu 1:n isäntä

Ollin vanhin poika **Paavo Ollin-
poika Korhonen** (V) mainitaan ensim-
mäisen kerran vuonna 1655. Hän lie-
nee siten syntynyt 1630-luvulla. Tämän
vaimo, Elina nimeltään, ilmestyy henki-
kirjoihin vuonna 1664. Paavo kuoli vuo-
den 1677 tienoilla eikä siten ehtinyt ol-
lenkaan hoitaa talon isännöyttyä.

Vuoden 1678 henkikirjaan ensim-
mäiseksi Korholan kohdalle merki-
täänkin hänen veljensä **Olli**. Tämä as-
tui kuitenkin sotapalvelukseen juuri
vuonna 1677, joten talo oli tavallaan il-
man isäntää 1690-luvun jälkipuolelle
asti. Olli Ollinpoika asui tilalla sotilaana
1690-luvun jälkipuolelle.

Henkikirjassa mainitaan kuitenkin
ylimpänä 1684–1694 tämä serkku
Martti Laurinpoika Korhonen (V),
s. n. 1657, k. 1697, joka aiemmin esiin-
tyy pappilan renkinä. Hänellä oli vaimo
Kaisa ja ainakin kaksi poikaa (VI),
Paavo, s. 1689, ja Juho, s. 1694, jotka
molemmat kuolivat 1696.

Vuoden 1670 tienoilla syntynyt Olli
Paavonpoika Korhonen (VI) oli sitten
varsinainen ja ”oikea” isäntä, toisin sa-
noen vanhimman pojan vanhin poika.
Hän otti ohjat käsiinsä vuoden 1697 tie-
noilla vartuttuaan mieheksi ja oli siten
talon isäntä 1700-luvun alussa. Hänellä
oli sisar **Liisa**, joka vihittiin vuonna 1703
sotamies Heikki Tossavaisen kanssa.

Ollin ensimmäinen vaimo *Vappu*
mainitaan vuonna 1694. Tämän kuol-
tua nälkävuosina Olli otti uuden vaimon,
Anna Erkintytär Laitisen Pieksämä-
eltä. Nämä vihittiin Rautalammilla
23.10.1698. Lapsia (VII) heillä oli:

<i>Salomo</i>	s. 22.7.1699
<i>Liisa</i>	s. 15.7.1700, kuoli piene- nä
<i>Liisa</i>	s. 15.4.1701
lapsi	s. 9.1.1703
<i>Elina</i>	s. 25.12.1704
<i>Maria</i>	s. 20.4.1706
<i>Kirsti</i>	s. 9.7.1708
<i>Samuli</i>	s. 18.11.1713

Vaikeat vuodet 1709–1710 koitui-
vat Ollin perheen kohtaloksi. Kotitalo
täytyi jättää nälän vuoksi vuonna 1710.
Perhe siirtyi vaimon kotitaloon Pieksä-
mäen Jauhomäkeen turvaa hakemaan.
Isonvihan jälkeen Ollista ja hänen per-

heestään ei näy enää jälkeäkään Pieksä-
mäellä tai Rautalammilla. Joko kaik-
ki menehtyivät tai sitten kohtalo heitti
heidät jonnekin kauas kotiseudultaan.

Olli Ollinpoika Korhonen (VI) oli
siis sotilaana pari vuosikymmentä ja
kuoli ilmeisesti 1700-luvun alkupuolel-
la, joka tapauksessa ennen vuotta 1721.
Hänen mainitaan palvelleen talvella
1686 Narvassa, missä hän oli sairastu-
nut rokkoon. Olli sai haltuunsa vuosi-
sadan vaihteessa Pieksämäen Mark-
kalan Varpaniemen talon (Markkala 1),
jonne perhe muutti vuoden 1700 tienoil-
la.

Ensimmäinen vaimo, nimeltään *Inke-
ri*, oli mahdollisesti Markkalan Pekka
Markkasen tytär, jota kautta tila olisi
tullut Ollin haltuun. Inkeri kuoli maalisi-
kuussa 1697. Uusi vaimo oli Rautalam-
min Kärkkäälä 3:sta kotoisin ollut *Agnes
Nuutintytär Kärkkäinen*, s. n. 1673,
k. 19.8.1728.

Lapsia (VI) Ollilla näyttää Inke-
rin kanssa olleen ainakin:

<i>Pekka</i>	merkitty isännäksi Pieksä- mäen Markkalan Varpa- niemessä vuosina 1703– 1712, kuoli ilmeisesti ison vihan aikana. Vaimo oli, mutta nimeä ei mainita. Lapsia en pysty nimeä mään yhtään; Lietemäen Olli Laitiselle naitu <i>Liisa</i> , s. 1707, k. 29.4.1754, voisi olla mahdollinen.
<i>Anna</i>	s. n. 1672, k. 1757, asui 1700-luvulla leskenä Markkalassa, vanhempi- ensa kuoltua ensin sisaren- sa Marketan ja sitten veli- puolensa Juhon luona

Paavo mainitaan veljenä Pekan tilalla Markkalassa 1706–1710, sotilaana 1711, jäi ilmeisesti sotatantereelle. Vaimo oli tälläkin, nimi vain puuttuu.

Olli s. n. 1685, ks. jäljempänä
Marketta s. n. 1689, sai Markkalan Varpaniemen veljensä Pekan kuoleman jälkeen, pso *Lemetti Hänninen* Rautalammin Kärkkäälästä, Varpaniemen isäntä. Isossajaossa talo halottiin numeroiksi 1 (Vehvilä) ja 2 (Hännilä).

Agneksen kanssa jo varsin iäkäs Olli Ollinpoika sai seuraavat lapset (VI):

Liisa s. 4.3.1699 vielä kotitalossa Kerkonjoensuussa, asui Markkalassa edelleen 1720-luvun alussa

Kerttu s. n. 1702 jo Pieksämäen puolella, asui Markkalassa vielä 1720-luvun alussa

Juho s.n. 1705, ks. jäljempänä.

Olli Ollinpoika Korhonen (VI) nuorempi syntyi n. 1685 ja kuoli 6.6.1748. Vaikka oli perheellinen, hän vietti liikkuvaa elämää muuttaen renkinä talosta taloon Pieksämäellä. Hänelläkin oli kaksi vaimoa: *Riitta Jäppinen*, s. n. 1685, k. 30.5.1741, sekä torpparin tytär *Anna Laurint. Kärkkäinen* Pieksämäen Kärkkäälästä, vih. 6. 11.1743. Ainoa tiedossa oleva lapsi ensimmäisestä avioliitosta on:

Olli Ollinpoika Korhonen (VII), s. n. 1720, renkinä Pieksämäen Kärk-

käälässä, vuodesta 1750 sotamiehenä, myöhemmät vaiheet tutkimatta. Pso 31.5.1747 *Kaisa Kolehmainen*, s. 1737, Pieksämäen Kärkkäälästä. Näillä oli lapsia (VIII):

Riitta s. 5.11.1747 Jauhomaellä (vertaa syntymäaika ja vanhempien vihkimisaikaa)

Susanna s.22.4.1749 Markkalassa
Marketta s. 3.9.1751 Markkalassa

Ollilla oli lisäksi *Eeva Markkaselle* tehty au-tytär *Anna*, s. 25.11.1764 Markkalassa, k. 18.4.1769.

Isä-Ollilla ja Anna Kärkkäisellä oli lapsia (VII):

Susanna s. 20.8.1744 jauhomaellä

Lauri s. 11.5.1746 Hällimäellä, k.22.9.1747 Markkalassa

Helena s.14.6.1748 Markkalassa

Juho Juhonpoika Korhonen (VI) syntyi n. v. 1705 ja kuoli 2.1.1772. Vanhempiansa kuoleman jälkeen hän asui lankona kotitalossaan Markkalan Varpaniemessä ja sai siitä halkomisen kautta 1750-luvulla oman talon. Myös Juholla oli kaksi vaimoa: lokakuussa 1736 vihitty *Maria Paavont. Markkanen* Herralan Ärjänsalmelta, s. n. 1713, k. 29.9.1759, ja 17.8.1760 vihitty *Susanna Laurint. Konttinen* Suonenjoelta, s. 21.6.1727, leskeksi jäätyään näi leskimies Lauri Rossin Jauhomaeltä.

Lapsia (VII) Juhon ensimmäisestä liitosta olivat:

Olli s. 11.8.1739, ks. jäljempänä

Marketta s. n. 1741

Kaisa s. 1.11.1742, k. lapsena

Juho s. n. 1746, ks. jäljempänä

Kaisa s. 24.10.1749

Agnes s. 26.6.1756, k. 22.9.1757

Tämä Juho piti näin ollen huolen siitä, ettei Kerkonjoensuun Korhosten sukuhaara sittenkään sammunut 1700-luvulle tultaessa. Hänen kaksi poikaansa jatkoivat sukua. Vanhempi näistä oli siis:

Olli Juhonpoika Korhonen (VII) s. 1.8.1739, k. 26.12.1783. Isä-Juhon kuoltua kotitalo halottiin Ollin ja hänen veljensä Juhon kesken. Isossajaossa Ollin talo sai nimen Korhola ja numeron 3 Markkalan kylässä. Ollin vaimoksi vihittiin 14.4.1768 *Susanna Pekant. Airaksinen* Luukkolasta, s. n. 1745, k. 15.11.1808. Hän meni uuteen avioon Lauri Nyysösen kanssa. Lapsia (VIII) olivat:

Maria s. n. 1769

Juho s. 16.1.1771, kotitalon seuraava isäntä

Olli s. 24.4.1774

Susanna s. 16.5.1776

Pekka s. 14.5.1778

Helga s. 16.5.1780

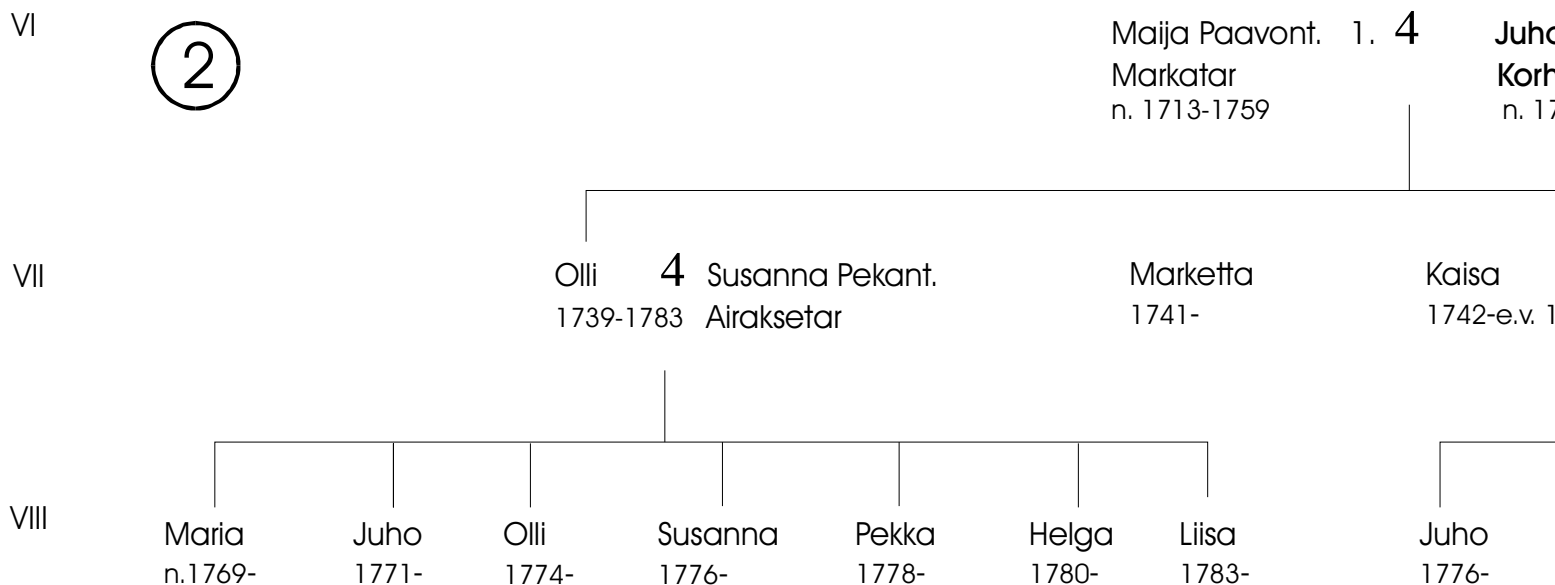
Liisa s. 11.2.1783

Juho Juhonpoika Korhonen (VII), s. n. 1746, k. 30.8.1818, sai kotitalon

(*Jatkuu sivulla 9.*)

Kirjoittaja on historian maisteri ja sukuneuvostomme varapuheenjohtaja. Ammatikseen hän toimii tutkijana Sota-arkistossa.

Vanhan Rautalammin Ko

Näin tehtiin töitä ennen maalaistalossa

Riutan Iita muistelee äitinsä kertomaa piikanaolosta Vesannon Vanhalassa vuosina 1891–96.

Silloin oli talossa väkeä ja vilskettä, piikoja kolme, renkejäkin useita. Vastoja piti tehdä 600 vuotta kohti: kolme piikaa souti kahtena päivänä Asin metsiin ja sata vastaa nokkaa kohti piti tehdä päivässä.

Emännällä oli sananpartena ”antaa hoppeen helekyttö”, kun hän käski piikoja. Näissä näät oli usein käskettäviä, eivät tienneet töitään.

Kun emännällä oli pieniä lapsia, niin äitini oli kammarin ovelta kysynyt: ”mittee keitetään”, vastaus oli näinkin: ”Vettä sangan tasalta” tai ”Paa pieni pata isomman sissään ja keitä sitä”. Tämä oli luottamuslause tavallaan, äiti sai tietää keittämiset. Hän oli mestari

keksimään samoista tarpeista monenlaisia keittoja.

Sitten toinen asia Vaikka emäntä oli lihavahko, kaikinpuolin ”ruumiikas”, hänellä ei tahtonut riittää lapsille imua. Tästä kuin tuotuneena ”Näitä kunniankelloja saa kantaa, eikä lapset saa kunnolla imua”.

Äitini kehui emätään reiluksi, ei pihistellyt palkasta. Äitini palkka, ison piian palkka, oli tällainen: talon tarpeista sai kutoa 10 kyynärää pumpulikangasta pukua varten, saman määrän pellavarihmoilla palttinaa ja myös piikkoa: sai myös 2 kg villoja ja 2 paria kenkiä ja rahaa 50 mk vuodessa, 2 viikkoa vapaata syksyllä, se riiviikko.

Silloin sai kehrätä villojaan ja tehdä omia töitään. Erikseen olivat riiviikkopiikat (sijaiset). Riiviikkolaiset menivät enimmästi kotiinsa, äitinikin Rautalam-

min Pakarilan kylään.

Kovasti tehtiin talon työtä. Aamuherätys kello neljän aikaan, riibiaamuna kello kolme. Lokakuussa oli syys-teurastus ja suovan keitto. Heti riiviikkojen loputtua alkoi pellavien ja liinain (hampun) siivoaminen. Miehet loukuttivat, naiset lihtasivat ja harjasivat. Kehrämisellä oli kiire.

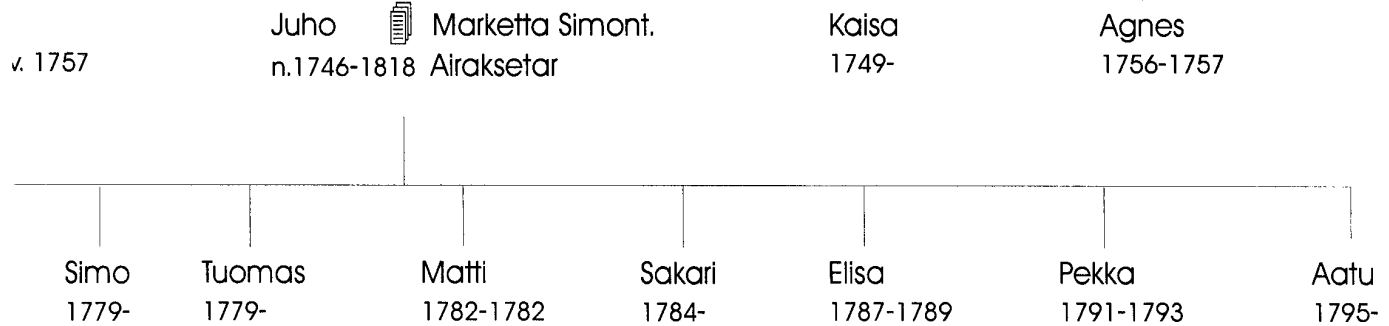
Kevättalvella tuotiin kangaspuut tuupaan. Muistelen äitini kertoneen, että niitä oli kahdetkin yhtä aikaa. Oli käämin tekoa. Minkä ikäinen lie Helmi ollut, kun emäntä häntä komentaa: ”Köhöttää kuin pannurieska eikä kajjoo mihinkään”.

Karjanhoito oli nopeasti tehtävä. Aamunälkään viskattiin ruisoljet, sitten pellavasunaan tai kehräämään. Sitten lypsettiin, annettiin ape, juotettiin haudevettä tai annettiin tukko heiniä,

Korhosten sukupuita 2

Juho Ollinp. 2. Susanna Laurint.
Korhonen Kontitar
1705-1772

(Jatkoa edelliseltä sivulta.)

lypsäville ne haudeheinät.

Miten maito hoidettiin, en muista siitä äitini kertoneen. Pystykirnulla oli kirnuttu. Siitä emännän sana: ”Purnun purnun sulle ves, mulle voi”.

Nuottaa vetivät kesällä, syysnuotalla oli äitini ollut soutamassa Sonkarilla asti. Siikalahdessa oli Korholankylän taloilla nuottakotia

Minua on kiinnostanut entisaikojen eläminen. Jätän tähän tämän muistelemisen. Jokaisella ajalla on omat tapansa, pakon sanelemat.

Riutan Iita eli Iida Halso, s. Huuskonen, s. 1901 Vesannolla, k. 1983 Orimattilassa, tarkastuskarjakko, joutui Ruokolahden ja Kirvun kautta emännäksi Orimattilan Tietävälän kylään.

Riutta oli Korkeelan talon torppa Vesannon Sonkarilla. Iidan isänäiti on myös Korhosia.

Vanhalan isäntäväkenä olivat kerrotujen tapahtumien aikana Aadolf Korhonen ja vaimonsa Ida, s. Huuskonen.

"Asin korpi" on entisiä Vanhalan maita. Talo on jaettu 1920-luvun alussa. Jutussa mainittu Helmi oli Vanhalan talon tytär, vanhin kuudesta lapsesta.

Kerkonjoensuun viimeiset Korhoset

(Jatkoa sivulta 7.)

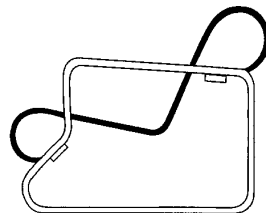
toisen puoliskon, jolle annettiin nimi Pohjaranta ja numero 4. Vaimo oli *Marketta Simont. Airaksinen* Suomenjoen kylän numerosta 1, vih. 23. 10.1774, syntynyt n. v. 1754 ja kuollut 26.12.1816. Nämä saivat pelkkiä poikia (VIII):

Juho s. 6.6.1776
Simo s. 8.6.1779, kaksoset!
Tuomas s. 8.6.1779
Matti s. 20.5.1782, kuoli yhden päivän vanhana
Sakari s. 4.3.1784
Elias s. 26.5.1787, k. 22.6.1789

Pekka s. 9.9.1791, k. 12.8.1793
Aatu s. 30.5.1795

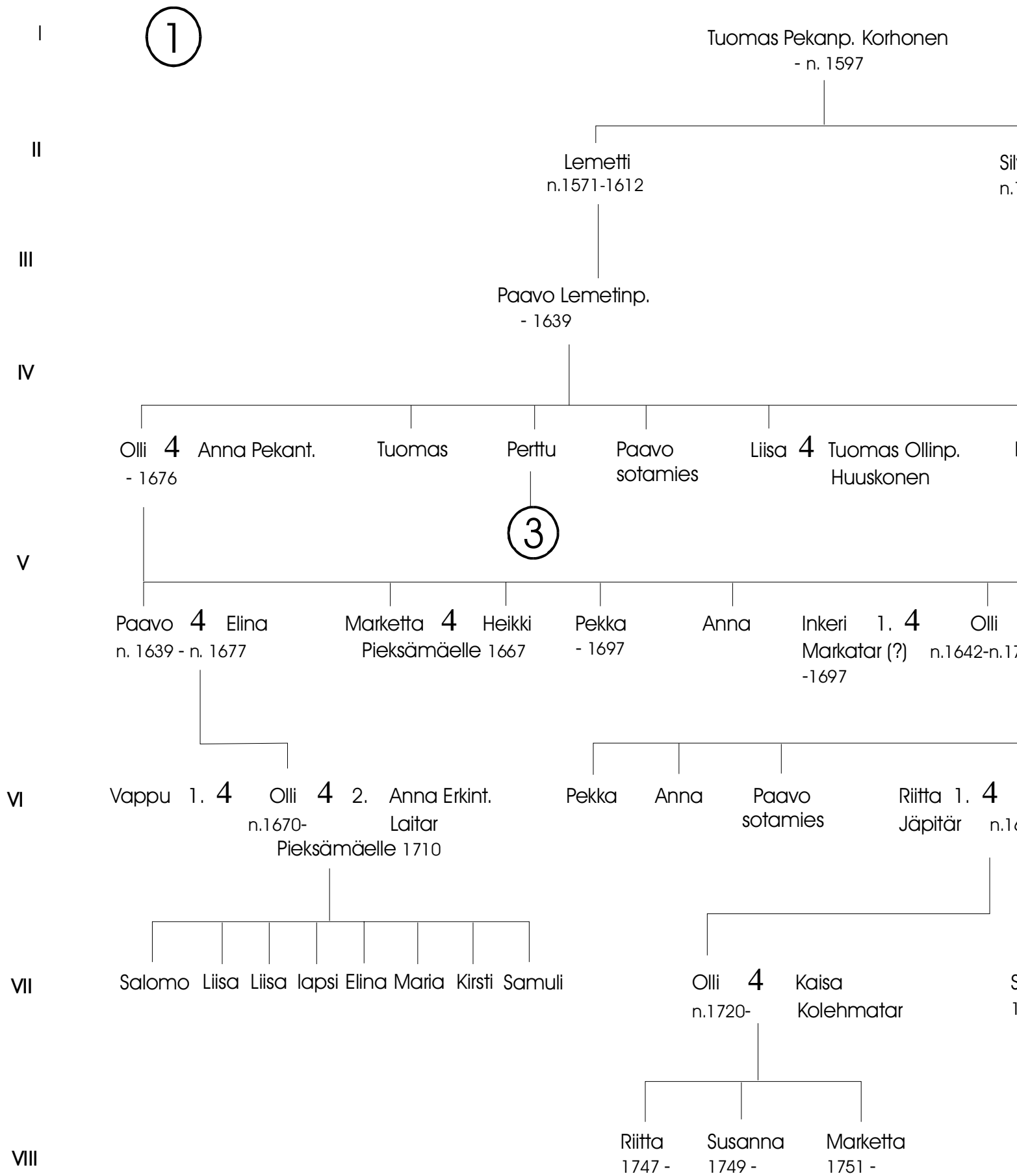
Todennäköisesti suku jatkuu näistä nykypäiviin saakka. Mikäli sitä vielä asuu Suomenjoen kaupungissa, Markkalassa tai muualla, olisi siellä mukavaa pitää sukukokous. Olisi aiheellista joskus kokoontua varsinaisen Savon puolelle, mistä Korhoset kuitenkin ovat lähtöisin. Nämä Korhoset ovat sitä paitsi sukumme vanhinta haaraa. Ehkä voimme löytää sukumme ”päämiehen” eli vanhimman pojan polvesta polveen. Selvitystyötä Juho Ollinpojan jälkeläisten osalta on syytä jatkaa.

*****

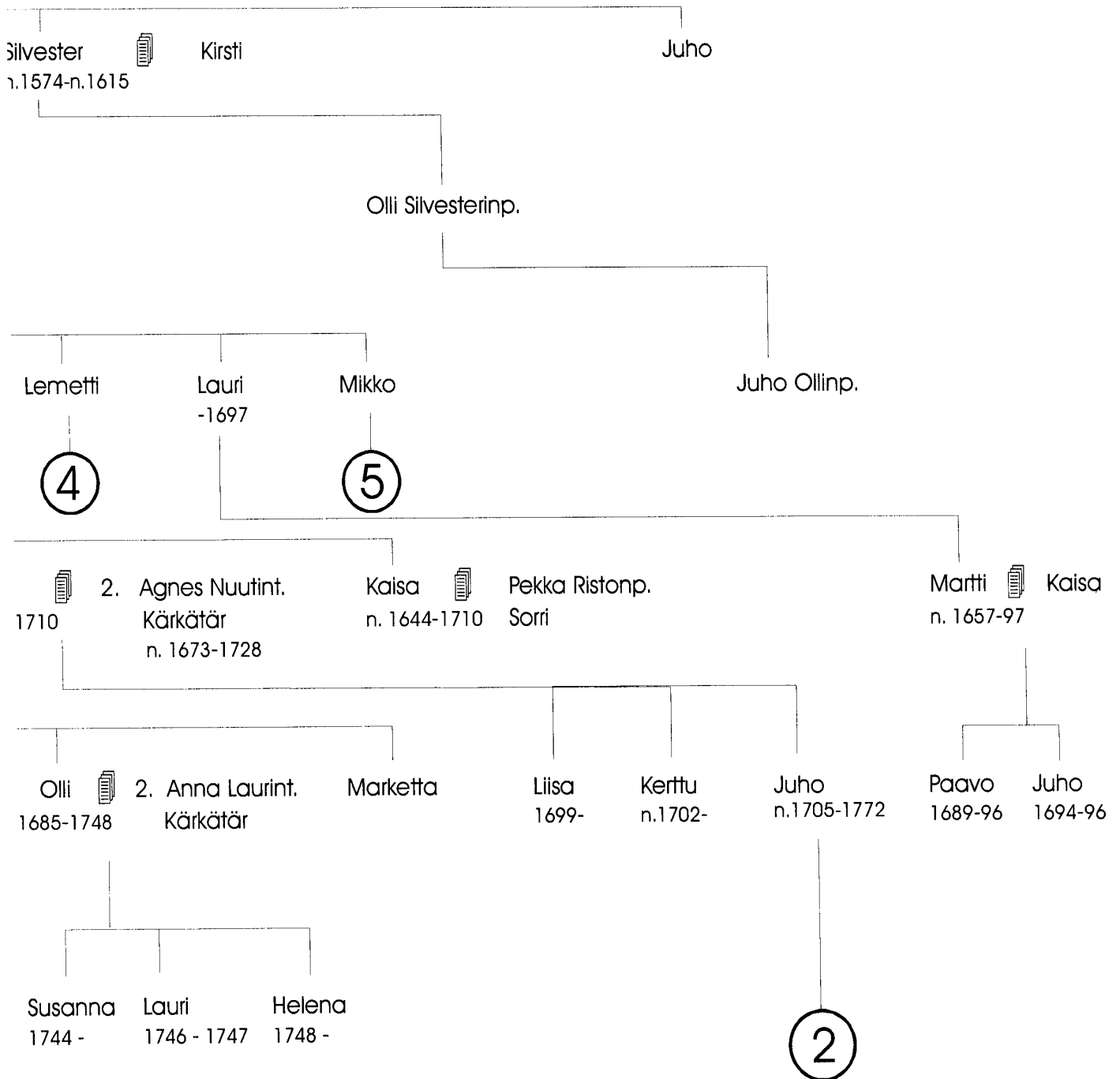
Huonekalutehdas
KORHONEN OY
LITTOINEN

Vanhan Rautalammin

Korhosten sukupuita 1

Heikki Korhonen
- 1587 (?)

Mietelmiä

Riku Ylönen

(pro bono – hyvän puolesta)

En voi lahjoittaa,
siis lainaan.

Aikana,
jolloin sanat
eivät riitä,
toimi.

Eksyneeltäkin voidaan
kysyä tietä.

Etäisyys antaa perspektiivin
ja
pakottaa huutamaan.

Velvollisuudesta itseäsi kohtaan
joudut etsimään
hyvää toisille
ja
toisista.

(rajoista)

Kartan reuna ei ole
maailman reuna.
– – Silti, älä ihastu
lohikäärmeisiin.

Kirjoittaja on filosofian ylioppilas. Hän on syntynyt 1971 ja opiskelee Jyväskylän yliopistossa. Hänen isoäitinsä on Korhosia Rautalammilta.

Myös sen, joka etsii
poikkeusta sääntöihin,
on sääntöihin uskottava.

Muurinmurtaja satuttaa,
paitsi muuria,
myös itseään.

Pelin tarkoitus ei ole sääntöjen tutki-
minen.

Ehkä oikeus on sokea,
mutta ei se ainakaan
mykkä ole.

Viimeisimpänä sinua sitoo
se, että sinua ei sido mikään.

”Se ei satu, kun ei välitä.”
– – Olet toki oikeassa,
putkimies,
mutta milloin maksat
kovemman hinnan:
ostaessasi välinpitämättömyydellä
kivuttomuuden
vai kivulla välittämisen?

Risteyksissä paikka tiedetään,
ei suorilla poluilla.

Voinko valita sen, etten valitse?

(matkasta)

”Matka alkaa yhdellä askeleella.”
– – Aivan, ja jokaisella niistä.

Matkalle lähdetään,
kun jääminen
pelottaa enemmän
kuin lähteminen.

”Matka” on ennen ”myrskyä”
jokaisessa sanakirjassa.

Kumpi kertoo matkaajasta enemmän:
se, mitä hän
on ottanut mukaansa;
vai se, mitä hän
on jättänyt taakseen?

Matka on pako.

Matka on yhdenhengen matka.

Jokaisella matkalla
on sama suunta
kuin ajalla:
poispäin.

En etsi rauhallista satamaa:
aion rakentaa sellaisen.

Kun on aika lähteä,
lähde.
– – Zeniä? Ainakin tervettä järjkeä.

*****

Runoja

Marjatta Otva

*****

*Harakalla hauska huvi,
talven tielle tuli suvi.
Pyrstö pylyssä vipattaa,
ihan tikahtuu, kun kikattaa.*

*****

Ukonilma

*Jumalat juhlivat,
tanssivat taivaalla polkkaa,
salamat suihkivat,
pilvien pieletkin lonksaa,
jylinää, jolkkaa,
kenkien kannatko kolkkaa,
tallaavat alleen
tomppelin, tiellensä tulleen,
jumalat juhlivat,
juomiset juoksevat maahan,
tähteet vain tänne tippuvat
tomppelin saada.*

*****

Lumottu kastemato

*Hiljainen sade, ja ongenvapa,
kastematoja melkoinen kasa.*

*Katselen matoja, pikkuinen tytti.
Muistelen satua, käärmekö hyppi.*

*Laulenen laulun lumousloitsun.
Tanssivan madon nään valossa soihdun.*

*Kipitän kiireesti valkamarantaan,
vien lumotun matoni vesien valtaan,*

*odotan hetken ja onkeni lankaan
valtavan saaliin Ahti jo antaa.*

Marjatta Otva

Toivo Korhosesta talousneuvos

Presidentti myönsi vuoden alkupuolella talousneuvoksen arvonimen hankasalmelaiselle maanviljelijä **Toivo Korhoselle**. Hakijoina oli Hankasalmen kunnan ohella monia kaupan ja talouselämän yrityksiä ja merkittäviä yksityishenkilöitä.

Toivo Korhonen on toiminut aktiivisesti kymmeniä vuosia monissa Hankasalmen kunnan luottamuselimissä aina kunnanhallitukseen asti samoin kuin

monissa yhteisöissä ja järjestöissä.

Valtakunnan tason edustustehtävissä hän on ollut muiden muassa Maataloustuottajain keskusliiton valtuuskunnassa, Osuusteurastamo Karjaportin hallintoneuvostossa, Hankkijan piirineuvostossa, Osuuskauppa Keskimään hallintoneuvostossa ja Järviloma Oy:n hallituksessa.

Wanha Tuomas onnittelee lämpimästi eläkepäiviään viettävää neuvosta.

Wanha Tuomas 40 vuotta?

Tämä on Wanhan Tuomaan kuudes ilmestymisvuosi. Lehdellämme on kuitenkin vuosikymmenien perinteet. Seuramme ensimmäinen ”Tiedoituslehti No1” ilmestyi jo vuonna 1958, siis neljäkymmentä vuotta sitten. Lehteä toimitti sukuneuvoston sihteeri, maisteri Aino Korhonen.

Kaksisivuisessa, monisteasuisessa lehdessä kerrottiin, että ”Korhosten ensimmäinen sukkokokous pidettiin Vesannon Ukkolassa 17.6.1951. Tässä kokouksessa päätettiin yksimielisesti perustaa sukuseura, joka sittemmin rekisteröitiin (16.5.1953) ja sukuneuvoston kokouksessa 8.8.1954 hyväksyttiin ensimmäiset 54 jäsentä sukuseuraan.”

Sukuseura tuntuu olleen kovasti Helsinki-keskeinen, sillä sukuneuvoston 11 varsinaisesta ja varajäsenestä 7 oli helsinkiläisiä. ”Jäsenkeräystä ja läheisempää toimintayhteyttä varten on syntynyt pitäjätöimikuntia. — Tällaisten paikallisten elinten toiminnasta riippuu, kuinka suureksi sukuseura kasvaa ja miten se voi kehittää työskentelyään tarkoituksensa toteuttamiseksi.”

Jäsenistä pidettiin tarkka kirjaa. Lehdessä on sekä kuolleiden seuran jäsenten että määrävuosia täyttävien luettelo. Edelleen käy ilmi, että sukuseura on järjestänyt silloin tällöin illanviettoja Lähetystalolla Helsingissä. Vuonna 1956 pidetyn illanvieton ohjelmasta kerrotaan samassa lehdessä, että ”tilaisuudessa sukuneuvoston puheenjohtaja, lähetysmaisteri Kalle Korhonen selosti aluksi lyhyesti seuran vaiheita ja myöhemmin illan kuluessa hän kertoi vaikutelmiaan Israeliin tekemältään matkalta. — Kaikkien läsnäolijoiden mielestä tämä esitys oli erittäin mielenkiintoinen ja mielinjäähäpä. Dipl. ins. Kalevi Korhonen hyvänä pianistina huolehti illan musiikista. Sukuloiminen päättyi yhteisesti veisattuun virteeseen ja yhteisesti lausuttuun toivomukseen, että toistekin tavattaisiin.”

Sukututkimusta internetissä

Rautalampi - kastetut (1695-1850)					
Lapsi	etunimi	<input type="text"/>	Vuodet	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Paikka	kylä	<input type="text"/>	Tulosta enintään	50	tapahtumaa.
	talo	<input type="text"/>			
Isä	etunimi	<input type="text"/>	Äiti	etunimi	<input type="text"/>
	patronyymi	<input type="text"/>		patronyymi	<input type="text"/>
	sukunimi	<input type="text"/>		sukunimi	<input type="text"/>
Hae		Tyhjennä		Ohjeita ja esimerkkejä haun käytöstä	

Vanhat kirkolliset henkilöluettelot voidaan jakaa karkeasti kahteen osaan: rippikirjat ja historiakirjat. Edellisiin merkitty jo 1600-luvun lopulta lähtien seurakunnan aikuiset jäsenet taloittain ja perheittäin. Jälkimmäisiin sisältyy paljon erilaisia luetteloita: syntyneet ja kastetut, vihityt, muuttaneet, kuolleet ja haudatut jne.

Viime vuosina historiakirjoja on siirretty sähköisiksi luetteloiksi, tietokannoiksi, joista tietoja voidaan hakea selaamalla asiakirjoja. Tällainen järjestelmä on Sukutietotekniikka ry:n ylläpitämä historiakirjojen tietokanta eli HisKi. Se löytyy internetistä osoitteesta <http://www.genealogia.org/historia/index.htm>

HisKi:n ohjeessa hanketta kuvataan näin:

”Historiakirjojen tiedot on tallennettu tietokoneelle ja normalisoitu sellaiseen muotoon, että tietohakujen teko niistä on mahdollista. Tällä hetkellä etunimien normalisointi on varsin pitkällä, mutta muiden kenttien tekstit ovat vielä suurilta osin normalisoimatta. Tiedot on tarkoitettu nimenomaan hakukäyttöön, eikä korvaamaan alkuperäisiä historiakirjoja tai niistä tehtyjä kopioita (ns. mustat kirjat). Tiedoissa voi

olla virheitä, ja kaikki tiedot tulisikin tarkistaa alkuperäisistä lähteistä.”

Tiedot ulottuvat historiakirjojen alkamisesta, esimerkiksi Rautalammilla jo 1600-luvun lopulta vuoteen 1850. Uudempiin tietoihin ei siis pääse käsiksi tällä tavalla. Tietoja voisi olla saatavissa vuoteen 1897 asti, sillä kirkkolain mukaan vain sataa vuotta nuoremmat tiedot on pidettävä salassa. Tietoja voi hakea valitsemistaan seurakunnista tai kaikista yhdellä kertaa. Rajoittuminen kannattaa yleensä, sillä kaikista haettaessa tietoja saattaa tulla hyvinkin paljon, kun mukaan tulee paljon tarpeetonta.

Varoitus kannattaa ottaa vakavasti, sillä esimerkiksi Rautalammin kastetujen luettelossa vuoteen 1850 saakka on 26 887 lasta. Lapsia, joiden isännimi on Korhonen, on 1700-luvulla 138 ja 1800-luvun alkupuolella. Syntyneiden määrät saa vuosittain tai vuosikymmenittäin valitsemalla tilastot. Sen sijaan tiettyä sukua tai aikaa koskevat haut tehdään asettamalla erityisiä hakua rajoittavia ehtoja ehtoja.

”Historiakirjoissa olevat tekstit on pyritty normalisoimaan hakua varten nykyaikaiseen kirjoitusmuotoon. Esimerkiksi kirjoissa esiintyvät etunimet

Henr., Henric, Hinric, jne. on normalisoitu muotoon Henrik. Sinänsä tällä normalisoidulla muodolla ei ole väliä, sillä sitä käytetään vain haun apuna.

Haun tulokset näytetään kuitenkin alkuperäisessä muodossa. Eli haettiinpa tietoja nimellä Henric, Henrik, Heikki yms. saadaan samat tulokset. Parhaiten haku onnistuu käyttämällä nykyai-kaista nimen kirjoitusasua, tosin tiedot löytyvät useilla eri kirjoitusasuilla (esimerkiksi kaikilla historiakirjoissa esiintyneillä kirjoitusmuodoilla).

Normalisoinnissa ei ole haluttu ottaa kantaa siihen, missä muotoa nimestä tulisi sukututkimuksessa käyttää, ja haun tulokset näytetäänkin siinä muodossa, kuin ne ovat alkuperäisessä lähteessä.”

Kokeilin hakuja omista esi-polvis-tani. Isoisäni vuonna 1848 syntynyt veli löytyi HisKistä, mutta ei isoisääni, joka on liian nuori. Sen sijaan kahden edeltävän polven lapsista ei löytynyt ketään isän nimellä haettaessa. Yllättäen kuitenkin sitä edellisen polven vuosina 1734-1749 syntyneistä kymmenestä lapsesta löytyi taas peräti seitsemän.

Hannu Korhonen

Huonekalutehdas Korhosen historiaa

Otto Korhonen 1920-luvulla

Otto Korhonen syntyi Rautalammin Kärkkäälässä Palomäen kylän Purolan talon isännän Kaapro Korhosen ja hänen vaimonsa Marian os. Viinikainen poikana 11.6.1884.

Jo lapsena hänen kerrottiin olleen kätevä väistämään puusta tarve-esineitä. Nuorena miehenä hän meni puu-

Paavo Korhonen

sepänoppiin Kuopioon ja kävi siellä kaksi vuotisen puuseppäkoulun. Ensimmäinen työpaikka oli Bomanin Kuopion tehtaalla. Tänne tuli tieto Turusta, jossa Bomanin päätehdas oli, että siellä oli myytävänä konkurssiin mennyt Puuseppien Osuuskunnan verstaas. Otto Korhonen sai osin Kuopiosta ja osin Turun seudulta neljä muuta puuseppää perustamaan yhtiön, joka aloitti v.1910 toimintansa Turussa em. Osuuskunnan entisissä tiloissa Uudenmaankatu 7.

Toiminta lähti hyvin käyntiin ja pian tuli tarve laajentaa yritystä. Sopiva tontti löytyi Turun esikaupungista Kaarinan Nummenmäeltä, jonne 1914 juuri ennen ensimmäisen maailmansodan alkua valmistui pohjapinta-alaltaan 360 m² osittain kaksikerroksinen tehdasrakennus. Nummenmäen tehdasta laajennettiin myöhemmin useassa vaiheessa. Saman ydinrakennuksen ympärillä vihdyttiin kuitenkin aina vuoteen 1975, jolloin yrityksen kaikki toiminnot keskit-

Alvar Aalto 1930-luvulla

tyivät uudisrakennuksiin Kaarinan Littoisiin.

Kuvaavaa alkuvuosien ammattitaidolle oli, että itse Nikolai Boman kelpuutti tehtaan alihankkijakseen, kun Venäjän markkinat nielivät enemmän kuin Bomanilla ehdittiin valmistaa. "Viikkää sinne vaan, kyllä siellä tulee yhtä hyvää kuin meiltäkin" oli Boman todennut tilaajilleen. Rakennuspuusepäntyöt jäivät pois jo alkuvaiheissa ja tuotannossa keskityttiin huonekaluihin. Jo

Tehdas 1914

Tehdas 1983

1912 avattiin oma myymälä Linnankatu 5:een.

1920- ja 1930-luvuilla tehtiin myös huomattavia laivansisustustöitä. Paljon töitä pulavuosina 1931-33 antoi puolustusministeriö. Turussa rakennetut panssarilaivat Väinämöinen ja Ilmarinen sisustettiin, samoin sukellusveneet Veteinen ja Vesihäisi. Puusepät saivat aiheen kehua, että panssarilaivat tehtiin meillä, Crichton-Vulcan teki niihin vain metalliosat.

Ammattitaitoa tarvittiin myös sisustettaessa Tasavallan Presidentin kesäasuntoa Kultarantaa vuonna 1930. Kultarannan uudistusten takana oli silloinen lääninarkkitehti G. A. Wahlroos, jonka piirustusten mukaan tehtiin ruokasalikalustot sekä Kultarantaan että arkkitehti Alvar Aallon virkataloon Turkuun. Nämä kalustot ovat edelleen käytössä.

Otto Korhosen lahjakkuus tuli esille myös huonekalumuotoilijana 1920-luvun lopulla. Talonpoikaisen kasvuympäristönsä peruna hänellä oli silmää sekä teknilliselle tehokkuudelle että esteettiselle yksinkertaisuudelle. Suomen messujen laatukilpailussa 1930 palkittiin hänen suunnittelemaansa tuoleja kultamitalilla. Tutustuminen arkkitehti Alvar Aalton, jolla oli toimisto Turussa 1927-33 loi edellytykset yhteistyöhön uuden modernin huonekalumalliston luomiseen.

Alvar Aalto oli 1920-luvun lopulla voittanut Turkuun rakennettavan Lounais-Suomen Maalaistentalon ja Paimion Parantolan suunnittelukilpailu. Näiden suurten rakennustöiden hoito vaati toimiston muuton Jyväskylästä Turkuun. Täällä työohjelmaan tulivat vielä Turun Sanomain toimitalon ja Turun 700-vuotisjuhlanäyttelyn suunnittelut. Näissä kaikissa kohteissa olivat Aallon ja Korhosen huonekalut esillä. Turun Sanomien talossa ollut Ravintola Tarina kalustettiin Otto Korhosen suunnittelemissa pöydillä ja tuoleilla. Maalaistentalon ravintola Itämeri Aal-

Aalto-huonekaluja Lontoon näyttelyssä 1933

lon piirtämällä ja Korhosen tekemillä kalusteilla. Turun näyttelyssä 1929 oli sekä Aallon piirtämä makuuhuoneen kalusto tyyppituolein, että Korhosen standardihuonekaluja näytteillä tehtaan osastolla.

Paimion parantolan sisustustyö vaati tehtaalta melkoista venymistä. Kiinteiden sisustusten lisäksi oli lyhyessä ajassa toimitettava satoja huonekaluja. Potilashuoneista oli unohtunut suunnittelussa vaatekaapit. Kun tilaa ei ollut muualla kuin yhdessä nurkassa, piti siihen sopiva pyörövikaappi piirtää ja tehdä kiireellä.

Puuntaivutukseen perustuvat uudet huonekalut vaativat perusteellisia kokeiluja ja testejä. Puusepät omaksuivat kuitenkin uudet menetelmät nopeasti ja toimitukset voitiin suorittaa aikataulun mukaan.

Aallon ja Korhosen yhteistyönä syntyivät Aalto-huonekalujen peruselementit: massiivipuusta taivutettu jalaka, joustava puutuoli ja pinottava rivituoli, jotka kaikki patentoitiin osa Alvar Aallon ja osa Otto Korhosen nimiin. Koivulamelleista ja vanerista valmistettu "Paimion tuoli" on otettu New Yor-

kin Nykytaiteen Museon pysyvään näyttelyyn.

Paimion parantola otettiin käyttöön kesällä 1933. Kun pulan vielä jatkua ei uusille huonekaluille näyttänyt löytyvän riittävää markkinointia kotimaassa, Alvar Aalto alkoi tarmokkaasti tehdä niitä tunnetuksi ulkomailla. Jo saman vuoden lopulla hän sai näyttelyn aikaan Lontooseen. Tästä tuli suuri menestys.

Arvostelut olivat kiittäviä: "Mikä ennen muuta on tehnyt vaikutuksen englantilaiseen yleisöön on näiden huonekalujen korkea ja tasainen laatu. Se koskee sekä materiaaleja että rakennetta ja tekotapaa. Vaikka ne olisivat kuinka keveitä hyvänsä, niistä näkee heti, että ne kestävät myös kovea käsittelyä, mikä meistä on tärkeää" kirjoitti eräs lontoolainen lehti.

Englantilaisten toimesta perustettiin Lontooseen Finmar Ltd -niminen yhtiö markkinoimaan huonekaluja. Ensimmäinen lähetys lähti tehtaalta vuoden vaihteessa 1933-34.

Markkinat aukesivat pian myös mannermaalla. Parin vuoden kuluttua tehtaalla tuotannosta meni jo 75 prosenttia ulkomaille. Toinen maailmansota

keskeytti lupaavasti alkaneen ulkomaankaupan. Kauppatiet tukkiutuivat ja miehet olivat sodassa. USA:han vietiin kuitenkin huonekaluja vielä välirauhan aikana 1940 Petsamon kautta.

Kun Otto Korhonen lyhyen sairauden jälkeen kevättalvella 1935 vain 50 vuoden iässä jätti tuolinsa tyhjäksi, oli se raskas isku omaisille ja tehtaalle. Aalto-huonekalujen kysyntä oli kuitenkin nyt kasvanut niin suureksi, että 1934 laajennusten jälkeenkin, tehdas voi kokonaan keskittyä niiden valmistukseen. Tilannetta autoivat myös alihankintatoimitukset. Pinottavaa rivituolia teetettiin sekä Ekvallilla Porissa että Kolhon tehtailla Mäntässä. Vuodesta 1936 Aalto-huonekalujen markkinointia hoiti Helsinkiin perustettu Artek Oy.

Yhteistyö tehtaan ja Alvar Aallon välillä jatkui ja mallistoa täydennettiin. 1940-luvulla perus-L-jalan rinnalle kehitettiin kahtaalle taivutettu Y-jalka ja 1950-luvulla viuhkamainen X-jalka, joka voitiin kiinnittää samean tasoon levyn kanssa.

Yrityksen johdossa olivat nyt Otto Korhosen pojat Paavo ja Pekka, 1950-luvulla yhtiön omistus oli siirtynyt kokonaan Korhosen perheelle ja toimintami muutettiin Huonekalutehdas Korhonen Oy:ksi 1966.

Kahdessa vaiheessa 1965 ja 1975 Littoisiin siirretty tehdas, jota 1981–82 vielä laajennettiin, työllistää nykyisin 100 työntekijää ja toimitiloja on 11 000 m². Paavo Korhonen oli yhtiön toimitusjohtajana vuoteen 1982. Vuodesta 1983 toimitusjohtajana on hänen poikansa Jukka Korhonen.

Päätuotteina ovat edelleen Aallon Korhosen huonekalut. Uusien huonekalumallien suunnittelu jatkuu. Tehtaan tuotekehitysryhmän suunnittelemat "Raami"-pöytä ja tuolit palkittiin 1997 Pro Finnish Design kilpailussa ainoana huonekaluteollisuuden tuotteina.

*****

Tervetuloa Hankasalmelle!

Kokoonnutte Hankasalmella kesällä 1988. kaikki paikkakunnat näyttävät parhaat puolensa juuri kesällä, niin myös Hankasalmi.

Noin 6 000 asukkaan kuntaamme voidaan luonnehtia seuraavasti:

*Hankasalmi on metsiä, mäkiä,
järviä.*

*Sen nimessäkin on vettä: salmi.
Siellä on maataloutta, teollisuutta,
palveluja.*

*Siellä on ystävällisiä ihmisiä.
Siellä on asuttu kauan, hyvin
kauan.*

Se on Suomen sydämessä.

Kuntamme sijaitsee keskellä keskeistä Suomea EU-pääliikenneyhteyksien varrella, E 63 tai vt 9 Turku-Tampere-Jyväskylä-Kuopio ja rautatie Turku-Tampere-Jyväskylä-Pieksämäki-Joensuu kulkevat kunnan halki. Hankasalmi sijaitsee hyvällä kehitysväylällä.

Hankasalmen kunnan strategian mukaan visioksi (näkymäksi, tavoitteeksi) vuoteen 2005 on asetettu nuorekas 6000+ asukkaan elinvoimainen kunta. Tavoitetta tukevat yrittäjyyden edistäminen, pluspalvelut, väestön koulutustason nostaminen ja yhteistyön painottaminen Jyvässeudulle.

Pluspalvelut tarkoittavat mm., että kaikki lapset pääsevät kunnalliseen päivähoitoon, tiheää kouluverkostoa, koululaisten iltapäivähoitoa, kehittyvää lukiota (erikoistuminen suunnistukseen) ja erityisopetusta. lähes jonottamatta lääkäriin ja hammaslääkäriin, hyviä vapaa-aika- ja kulttuuripalveluja, yksityistie-

verkoston tukemista jne.

Hankasalmen kunnan imago on tutkitusti erinomainen. Suomen Taloustutkimus Oy:n viimeisimmässä kuntaimago tutkimuksessa sijoituimme sijaluvulle 43 kaikkiaan n. 450 kunnan ja kaupungin joukossa. Hankasalmi huolehtii asukkaistaan ja asioistaan myös ulkopuolisten silmin katsottuna.

Hankasalmella tapahtuu paljon myös kesäaikaan. Kunnan kärkitapahtumaviikko on vko 29, mikä huipentuu hyvän tuulen Kihveli soikoon -musiikkitapahtumaan 17.–19.7.1998. Lisätiedot: mm. kulttuurisihteeri Ulla Kolehmainen.

Kunta kampanjoi myös asuintonttien myymiseksi ja uusien asukkaiden saamiseksi kuntaan. Mm. luonnonkauniin Kuuhanaveden järvimaisematontteja saa 60 %:lla alennettuun hintaan. Tarjoustontteja on myös muualla kirkonkylässä sekä Aseman ja Niemisjärven kylissä. Kunnalla on myös rekisteri myynnissä olevista yksityisistä tonteista. Lisätiedot: kunnaninsinööri Tapani Kokemäki ja toimistos sihteeri Irmeli Sarja. Kannattaa kysyä ja tutustua.

Kunnan osoite on Keskustie 41, 41520 Hankasalmi, puh. 014-840011 ja viranhaltijat saa kiinni myös sähköpostilla osoitteella

etunimi.sukunimi@hankasalmi.fi

Tervetuloa Hankasalmelle, palvelujen ja mahdollisuuksien kotoisaan kuntaan

*Erkki Kauppinen
kunnanjohtaja*

Vanhan Rautalammin Korhosten sukukokous

**Hankasalmella
11.–12.7.1998**

Lauantaina 11.7.

Perheiltä Hallan tuvalla **klo 18**

Museokylässä.

Säästä riippuen sisätiloissa tai ulkona.

Musiikkia, lausuntaa ja kahvitarjoilu.

Sunnuntaina 12.7.

Jumalanpalvelus kirkossa **klo 10.**

Kirkon jälkeen seppeleenlasku

sankarihaudoilla.

Ruokailu Hallan tuvalla **klo 12.**

Sukujuhla ja sukukokous **klo 13**

Museokylässä (sateen sattuessa
monitoimitalolla)

Kokouksen päätteeksi lähtökahvit.

Järjestelyjen helpottamiseksi pyydetään **ennakkoilmoittautumista:**

Jaakko Halmemies (014) 845453

tai

Sirkka Korhonen (014) 841020.

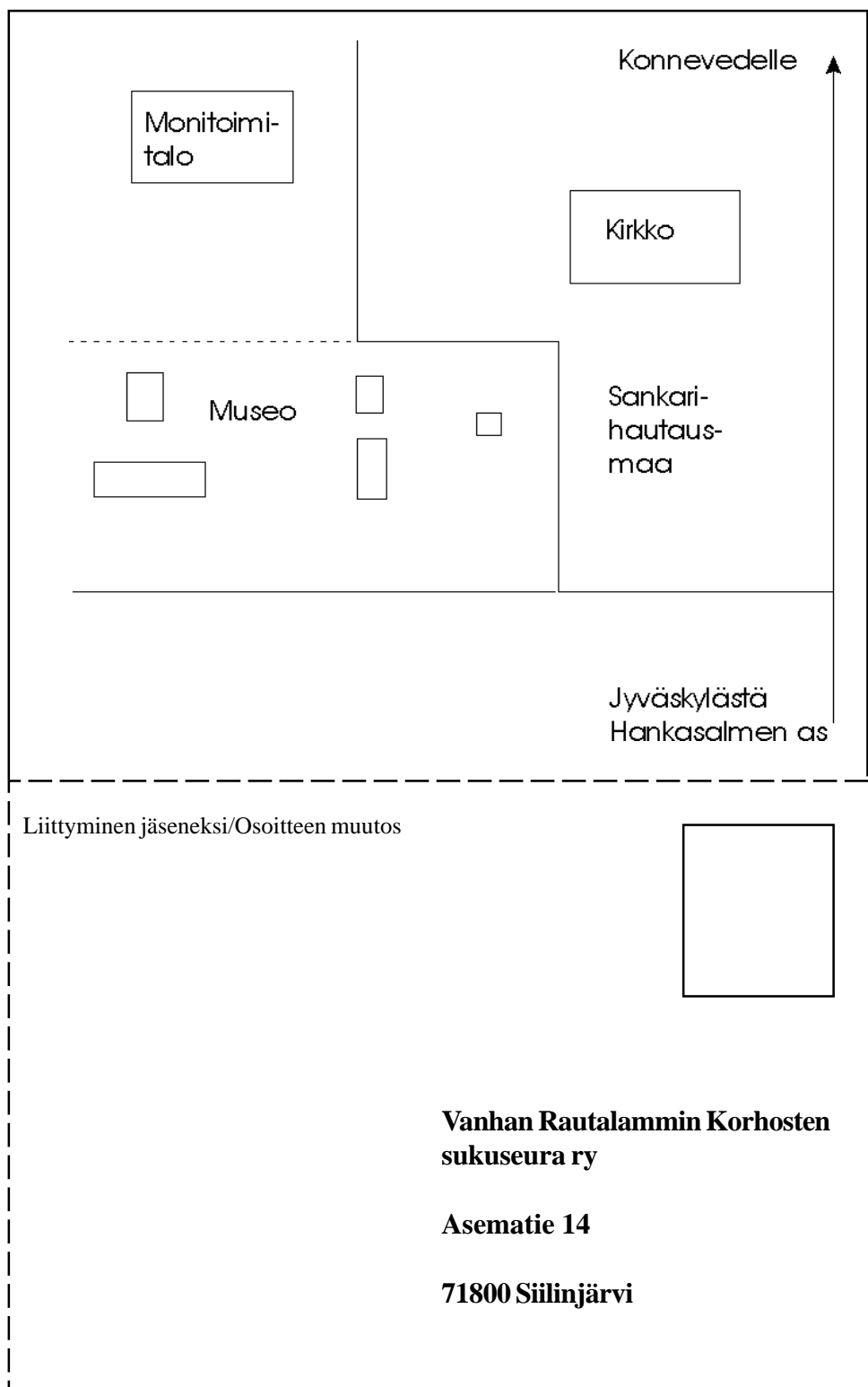
Yöpymisvaraukset:

Hankamotelli (014) 843101

tai

Ruokoniemen leirintäalue
kirkonkylässä (014) 841105.

*****

Sihteerin terveiset

Mennyt vuosi 1997 on ollut sukuseuramme toiminnassa muutosten aikaa. Sukuseuramme pitkäaikainen puheenjohtaja, maanviljelijä Hannes Korhonen poistui keskuudestamme 11.7. Hänet siunattiin Vesannolla 26.7. Sukuneuvosto laski suvun kukkalaitteen puheenjohtajamme arkulle.

Hannes Korhonen oli sukusuramme tukipylväs lähes 20 vuoden ajan toimien puheenjohtajana, sukututkijana, historioitsijana sekä monenmoisena kannustajana ja ideoijana suvun toiminnan piirissä.

Sukuneuvoston puheenjohtajana toimii nyt entinen varapuheenjohtaja Aarne Korhonen Rautalammin ja varapuheenjohtajana Ilkka Korhonen Helsingistä. Tästä päätti sukuneuvosto kokouksessa 28.9.1997 Hankasalmella Liisa ja Jaakko Halmemiehen kodissa.

Samassa kokouksessa oli myös tänä ensi kesän Hankasalmen sukukokouksen suunnittelutyöryhmä. Sukuneuvoston jäseniksi kutsuttiin varajäsenistä Aili Manninen Konnevedelta ja Armas Korhonen Laukaasta.

Sukututkimuksesta ja yksittäisten henkilöiden kyselyihin sukututkimuksiin liittyen vastaa nyt Ilkka Korhonen. Samoin sukuseuran 50-vuotishistoriaan liittyvä aineisto lähetetään hänelle osoitteella Porintie 2 H 103, 00350 Helsinki. Toivomme, että suvun jäsenet lähettävät historiaan liittyvää aineistoa, muisteloita, valokuvia jne.

Sukuseuramme Vanhan Rautalammin Korhoset ry:n säännöt ovat vuodelta 1951. Niitä ollan nyt tarkistamassa. Sääntötoimikunta valmistelee asiaa kesän sukukokoukseen.

Sukuneuvosto odottaa edelleen sukuselvityksiä suvun jäseniltä. Pienimuotoisetkin, vain omaa lähipiiriä koskevat voi lähettää sukuseuran sihteerille. Edellisen vuoden aikana tulleista selvityksistä palkitseminen tapahtuu Hankasalmen sukukokouksessa.

Sukuneuvoston yhteyshenkilöksi Vihta-Paavon runokirjan uuden painoksen julkaisutoimikuntaan valittiin Hannu Korhonen Orimattilasta. Muutoin julkaisun päävastuun hoitaa maisteri Sirkka Makkonen Jyväskylästä.

Hyvät suvun jäsenet, miettikääpä

Haluan liittyä Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry:n jäseneksi. Merkitkää minut jäsenluetteloon, jotta saan sukuseuran lehden Vanhan Tuomaan.

Olen maksanut vuosijäsenmaksun 40 mk vuodelle 1998.

ainaisjäsenmaksun 400 mk

sukuseuran tilille PSP 800019-7932154..

Olen sukuseuran jäsen, mutta **osoitteeni on muuttunut.**

Nimi: _____

Osoite: _____

Vanha osoite: _____
(vain jäsenet)

omilta asuinalueiltanne henkilöitä, jotka alkaisivat toimia Vanha Tuomas-lehden yhteyshenkilöinä. Asiaan palataan Hankasalmen sukukokouksessa.

Sukuseuramme on vuoden 1997 aikana liittynyt 12 uutta jäsentä. Vuosijäsenmaksu on edelleen 40 mk ja ainaisjäsenmaksu 400 mk. Toivon, että jäsenet ilmoittaisivat osoite- ym. tietojen muutoksista sukuseuran sihteerille osoitteella Asematie 14, 71800 Siilinjärvi tai puhelimitse (017) 462 217.

Sukuseuran sihteerinä

Ritva Tikkanen

Toimitussihteerin sananen

Vanha Tuomas on toimitettu entisen kaavan mukaan. Sankkaa ryntäystä yhteyshenkilöiksi tai juttujen tajoajiksi ei ole edelleenkaan ollut. Korhosten omia kirjoituksia ja muisteloita otetaan edelleen mielellään vastaan.

Mikä tahansa paperille kirjoitettu käy, mutta pitemmissä jutuissa olisi suuri apu siitä, että ne, jotka muutenkin kirjoittavat tietokoneella, lähettäisivät tekstinsä myös levykkeellä; mieluummin tekstitiedostona, jos tekstinkäsittelyohjelman on jokin muu kuin Word.

Kuvista olisi aina suuri apu ja ilo lukijalle. Mahdollisimman hyvä, mieluummin mustavalkoinen kuva on paras. Valmiiksi skannatun kuvan, niin kuin myös tekstin voi lähettää myös sähköpostitse osoitteella

hannu.korhonen@sci.fi

Jos käytössäsi on internet-yhteys, niin vilkaise myös sukuseuran kotisivulle osoitteeseen

<http://www.sci.fi/~eikemppa/>

Se on vasta aivan alkuvaiheessaan, mutta on siellä jo ainakin sukuseuran yhteyshenkilöiden tunnuksia. Jos olet mukana muu-

 tavissa sähköpostissa, esimerkiksi tämä 1700-luvun Tuomaan puumerkkiin perustuva sukuseuran logo. **HK**